

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос Макъ

Голос
адыга

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъэзет

1923-ро ильясим
пътхапзи
кынчельжанагыу кынджыны

№ 231 (21720)

2018-рэ ильэс

МЭФЭКУ

ТЫГЬЭГЬАЗЭМ и 20

ОСЭ ГҮЭНЭФАГЬЭ ИИЭП
КЫХЭТҮҮТЫГЬЭХЕР ҮКИ
НЭМҮКИ КҮЭБАРХЭР
ТИСАЙТ ИЖҮҮГӨТӨШТҮҮ

WWW.ADYGVOICE.RU

Ильэсыкъэ шIушIэ Йофтхъабзэхэм нэбгырэ 1500-рэ ахэлэжьэшт

Хабзэ зэрэхүүгъэу,
ильэс къэс Адыгэ
Республикэм и
Лышхъэ ыцIэкъэ
Ильэсыкъэ шIушIэ
Йофтхъабзэхэр
кIэлэцIыкъухэм апае
зэхашэх. Къэралыгъо
филармонием чIэт
елкэр тыгъэгъазэм
и 19-м сыхъатыр
11-м кызызIуахыгъ.
Адыгэ Республикаэм
гъэсэнгъэмрэ
шIенгъэмрэкъэ,
культурэмкъэ,
Йофтхъабзэхэр
ыкъи социальнэ
хэхъонгъэмкъэ
иминистерствэхэр
ащ кIэшакло
фэхъүгъэх.

Ильэсыкъэ елкэм йофтхъабзэхэр тагызэм и 19 — 21-м Къэралыгъо филармонием цыкъоштых. Республикаэм икIэлэцIыкъу нэбгырэ 1500-рэ ахэм ахэлэжьэшт.

Тагызэм и 19-м Кошхъэблэ, Красногвардейскэ, Джеджэ, Мыекъопэ районхэм ыкъи Краснодар илъыкъохэр къырашэлгэгъэх. Ащ кыкъэлтыкъорэ мафэм Теуцожь, Шэуджэн, Тэхутэмийкье районхэм ыкъи Адыгэкъалэ якIэлэцIыкъухэр кырагтэблагъэх. Аужыре

мафэм Мыекъуапэ иньбжыкъэ цыкъухэр цыкъоштых.

МэфэкI йофтхъабзэр рамыгъажъээ, сурэт зыщатырахын альэкъоштых чыпIэхэу агъэкIэрэктагъэхэм цыфыбэ ашызэрэупоигъагь. Лышж Штыргъукъымре

Ос Пшъашъэмрэ аготхэу нэпээл сурэтхэр мэфищым къыкъоцI зытырахынхэ альэкъоштых.

Нэужум джэгукъэ шыкъиэм тетэу шоу-программэу къафагъэхъазырыгъэр аублагъ. Елкэр къаухъурэгтэу къекъоцIыхэ-

зэ, орэдхэр къаох, къыщэшьох.

КIэухым ильэсыкъэ спектаклэу «Как Иван Василису выручал» зыфилорэр филармонием итвэрческэ куп ныбжыкъэ цыкъухэм къафигъэлтэгъуагь.

Адыгэ Республикаэм и Лышхъэ

ыцIэкъэ агъеуцугъэ ильэсыкъэ елкэм кырагтэблэгъэгъэ нэбгырэ пэпчь шуухъафтынэу Iашу-lyshu Iальмэкь ратыщт.

ИШЫНЭ Сусан.
Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Тыгъэгъазэм и 20-р – Урысые Федерации Щынэгъончъэнэмкъэ икъулыкъухэм яIофыши и Маф

Урысые Федерации щынэгъончъэнэмкъэ икъулыкъухэм ашылажьэхэу, яветранхэу лытэнэгъэ зыфэтшыхэрэр!

Шынэгъончъэнэмкъэ икъулыкъухэм ашылажьэхэу, яветранхэу лытэнэгъэ зыфэтшыхэрэр!

Щынэгъончъэнэмкъэ икъулыкъухэм яIофыши икъулыкъухэм ашылажьэхэу, яветранхэу лытэнэгъэ зыфэтшыхэрэр!

Щынэгъончъэнэмкъэ икъулыкъухэм яIофыши икъулыкъухэм ашылажьэхэу, яветранхэу лытэнэгъэ зыфэтшыхэрэр!

тыгъэгъазэм яконституционнэ фитынгъэхэр, хэгъэгум ифедэхэр къеухуумагъэ зэрэхүүтхэр, общественнэ зэфыштыкъэхэмкъэ правэм ишапхъэхэр къызэрэдалтытэштхэр.

Щынэгъончъэнэмкъэ икъулыкъухэм яIофыши икъулыкъухэм общественнэ-политикэ зыпкъитынгъэр Адыгэ Республикаэм щыгъэптигъэнэмкъэ явшэрэйхэр непэ

елонгъэшхо шуухэлтэу шуузэрэлахъэрэм, шууикъулыкъу пшъэрыльхэр дэгьюо зэрэжьгуяцакIэхэрэм афэшлъэшэу тыштуфэрэз. Ныбдэгту ляппIэхэр, тыгу кынчелтэу тыштуфэльяо

псауныгъэ пытэ, щыIэкъэ-псэукъэ дэгью шууиIэнэу, Адыгэ Республикаэм, Урысые Федерации апае шууикъулыкъу талэки гъэхъагъэхэр щышушынхэу.

Адыгэ Республикаэм и Лышхъэу Къумпыйл Мурат Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Советым изэхэсыгъо хэлэжьагъ

Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцухэм я Советэу Урысые и Федеральнэ ЗэлукIэ щизэхэшагъэм 2018-рэ ильесим тыгъэгъазэм и 13-м зэхэсигъо Москва Ѣырилагъ. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр ащ хэлэжьагъ.

Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэлукIэ Федерациемкэ и Совет и Тхъаматэу Валентина Матвиенкэм зэхэсигъор зэришга.

Ioftxabzэр къыззэуихызз, Урысые и социалнэ учреждениехэм цыфхэр нахышшоу аацгъэшхэгъэнхэм, 2030-рэ ильесим нэс Урысые Федерацием икъуджэхэм хэхъонигъэ зэрашыгъ Стратегиер пхырышыгъэним атгээпсихъэгъэ Ioftygъоу зыхэпльягъэхэр зигъо Ioftygъоу зэрэштихэр, хэбзэиххуухъаным епхыгъэ унашьохэм якъыххынкэ хэбзэгъэуцухэм я Совет мэхъанашко зэриэр ащ хигъэунэфыкыгъ.

— А проектитЦуми зэрэхгээгъэу мэхъанашко щараты. Ахэм афэгъэхыгъэу хэбзэиххуухъанымкIэ унэшьо заулэ аштэнэу сэгүгъэ, — хигъэунэфыкыгъ Валентина Матвиенкэм.

Зэхэсигъом хэлэжьагъэхэр фашэзимыз гъомылапхъэхэр нахь макIэу гъэфдэгъэнхэм, социалнэ учреждениехэм цыфхэр зэрэшгъашхэхэрэм, зэдиштэу къудажхэм хэхъонигъэ ягъэшшыгъэним япхыгъэ Ioftygъоу зыхэпльягъэхэр зигъо Ioftygъоу зэрэштихэр, ГъецэкIэкло хабзэм ифедральнэ къулыкъухэм ялЫклохэр, сенаторхэр, Урысые Федерацием и Къэралыгъо Думэ идепутатхэр, лыкло хабзэм

иреспубликэ къулыкъухэм ахэтхэр зэхэсигъом къышаалтыгъэ Ioftygъохэм атгушыгъагъэх.

Хэбзэгъэуцухэм я Совет джащ фэдэу нэмыкI Ioftxabzэрэхери зэрихьагъэх. Ахэм аацгъы Урысые Федерацием и Конституции заштагъэр ильес 25-рэ зэрэххуэрэм фэгъэхыгъэу цыфхэр зэрэрагъблэгъагъэхэр, Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцухэм я Совет и Президиум изэхэсигъо зэрэшыгъагъэр, Урысые Федерацием ишъольырхэм якъэралыгъо хабзэ илЫкло къулыкъухэм япашчэхэм апае семинар зэрэзэхашгъагъэр.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцухэм я Совет аграр-гъомылэпхэрэ политикэмкэ, чыопсым итээфедэнкэ, экологиекмкэ икомиссие изэхэсигъо хэлэжьагъ.

Урысые Федерацием ишъольырхэм яхбзэиххуухъэ къулыкъухэм къаэкIэкыгъэ федеральнэ законхэм япроектхэм, 2030-рэ ильесим нэс Урысые Федерацием икъудажхэм зыпкь итэу хэхъонигъэ зэрашыгъ Стратегиегу 2015-рэ ильесим мэзаем и 2-м Урысые Федерацием и Правительствэ ышыгъэ унашьомкэ аухэсигъэм, мэкъумэм мэхъанэ зилэ чыгухэм къапэууль шьольырхэм

къащагъэкIэре мэзхэр къэухумэгъэнхэм, чыгухэм якъэухумэн фэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцухъэм уахътэм диштэрэ зэхъокынгъэхэр фэшыгъэнхэм япхыгъэ Ioftygъохэм ащ щахэпльягъэх.

— Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцухэм я Советэу Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэлукIэ щизэхэшагъэр Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэлукIэ иналдажэхэм ясовещательнэ, яконсультативнэ къулыкъоу ѹит. Къэралыгъо политикэм ишхырышын тэгээпсхэхъэгъэ хэбзэиххуухъан IoftxabzэрэхэмкIэ зэдэргэгъэштэним пайарзыгъизэхашагъэр. Тызэгъусуу тызэрэздэлжээрэм ишIуагъэкIэ законхэм япроектхэм тызадыхэлжээн, федеральнэ хэбзэгъэуцухъэхэр зэрагъэфедэштэх, ахэм зэхъокынгъэхэр зэрафашыгъиц шыкIэм тытегушигъиэн, федеральнэ законхэм япроектхэр къызэдыхэтхын тэлъэкIы. А постэур хэбзэиххуухъаныр нахьыгъоу зэхэшгээгъэ

ным, зыпкь итэу чыпIэхэм экономикэ, социалнэ хэхъонигъэ ягъэшигъэним, тихэдзаклохэм ящиIэхэм-псэукIэ зыкье-гээтигъэним афэйоршиIэ, — кыIуагъ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэм.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ ипресс-къулыкъу

Зэнэкъокъухэм щатекIуагъэхэр

Адыгэ Республикэм лъэпкь Ioftxemkэ, IэкIыб къэралхэм аацгъэуцухэм тильэпкъэгъухэм адьырэ зэпхынгъэхэмкэ ыкыи къэбар жууцгъэм иамалхэмкэ и Комитет зэхишгъэ зэнэкъокъоу «Адыгэир зэдтиун» зыфиорэм щатекIуагъэхэр:

**гъэзетхэмрэ журналхэмрэ къа-
щыхаутыгъэхэмкIэ:**

а 1-рэ чыпIэр фагъэшьошагъ республикэ гъэзетэу «Советскэ Адыгэим» иобозревателэу Филонова Татьяна Виктор ыпхъум истатьяу «Мама, папа, восемь «Я» зыфиорэм пае;

я 2-рэ чыпIэр – республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иотдел иредакторэу Сихъу Гощнагъо Салымчэрье ыпхъум истатьяу «Сигупсэ хуугъэ чыгу» зыфиорэм пае;

я 3-рэ чыпIэр – гъэзетэу «Красное знамя» икорреспондент-обозревателэу Визняк Александра Николай ыпхъум итхыгъэу «Мира – детям, стране – про- цветания» зыфиорэм пае;

теле-, радиокъэтынхэмкIэ:

а 1-рэ чыпIэр фагъэшьошагъ Къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгэим» ирадиокъэтынхэмрэ зезыщэрэ Хъакуунэ Заремэ Индрис ыпхъум ирадиокъэтынэу «Цыфым ильэуж» зыфиорэм пае;

я 2-рэ чыпIэр – Къэралыгъо телера- диокомпаниеу «Адыгэим» телевидени- емкэ икорреспондентэу Белова Татьяна Виктор ыпхъум, ителекоммуникационный специалист, кандидат техники, заслуженный работник культуры Российской Федерации;

Плэхъусэж Амир Аскэр ыкъом, Ковтун Николай Алексей ыкъом, Наталуха Виктор Сергеий ыкъом зэдагъэхъазырьгъэ телевизионнэ репортажэу «Возвращение на историческую Родину» зыфиорэм пае;

я 3-рэ чыпIэр – Къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгэим» идириектор илэпшээгъэу Тээшү Светланэ Батырбый ыпхъумрэ ителекоммуникационный специалист, заслуженный работник культуры Российской Федерации, заслуженный журналист Российской Федерации;

**гъэзетхэмрэ журналхэмрэ къа-
щыхаутыгъэхэмкIэ:**

а 1-рэ чыпIэр фагъэшьошагъ республикэ гъэзетэу «Советскэ Адыгэим» иобозревателэу Кизянов Дмитрий Федор ыкъом истатьяу «Лики коррупции» зыфиорэм пае;

я 2-рэ чыпIэр – республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иобозревателэу Кларе Фатимэ Аскэрбий ыпхъум истатьяу «Хабзэр зыукохэрэр агъэпшынэх» зыфиорэм пае;

я 3-рэ чыпIэр – гъэзетэу «Майкопские новости» иредактор шхъялаэ игуадзэу Корниенко Вера Владимировна ыпхъум итхыгъэу «О задачах прокуратуры и гражданском обществе» зыфиорэм пае;

теле-, радиокъэтынхэмкIэ:

а 1-рэ чыпIэр фагъэшьошагъ Къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгэим» телевидени- емкэ икорреспондентэу Аслын ыкъом, ирэжиссер, заслуженный работник культуры Российской Федерации;

я 2-рэ чыпIэр – Мыекъопэ телевидени- къэбархэмкэ ыкыи тематическая къэтынхэмкэ иотдел икорреспондентэу Грюнер Андрей Александр ыкъом Адыгэ Республикэм и Прокуратурэ къольхээ түн-ыыхынным пэуцужыгъэнымкэ Ioftygъоу зыгъицэхэр ирадиокъэтынэу «Коррупция» зыфиорэм пае;

я 3-рэ чыпIэр – Мыекъопэ телевидени- къэбархэмкэ ыкыи тематическая къэтынхэмкэ иотдел икорреспондентэу Грюнер Андрей Александр ыкъом Адыгэ Республикэм и Прокуратурэ къольхээ түн-ыыхынным пэуцужыгъэнымкэ Ioftygъоу зыгъицэхэр ирадиокъэтынэу «Человек. Армия. Отечество» зыфиорэм пае;

я 2-рэ чыпIэр – республикэ гъэзетэу «Советскэ Адыгэим» иобозревателэу Лебедева Марина Юрий ыпхъум истатьяу «Фронтовик, художник, поэт» зыфиорэм пае;

я 3-рэ чыпIэр – республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иобозревателэу Къэзэнэ Юсыф Мос ыкъом итхыгъэу «Лыгъэмрэ акъылымрэ къуаджэр къа- къонагъ» зыфиорэм пае;

теле-, радиокъэтынхэмкIэ:

а 1-рэ чыпIэр фагъэшьошагъ Къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгэим» телевидени- емкэ икорреспондентэу Врублель Валерия Юрий ыпхъум, ителекоммуникационный специалист, заслуженный работник культуры Российской Федерации;

я 2-рэ чыпIэр – Къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгэим» телевидени- емкэ икорреспондентэу Белова Татьяна Виктор ыпхъум, ителекоммуникационный специалист, заслуженный работник культуры Российской Федерации;

я 3-рэ чыпIэр – Шэуджэн районный ителекоммуникационный специалист, заслуженный работник культуры Российской Федерации;

Зэнэкъокъоу «Патриот» зыфиорэм щатекIуагъэхэр:

**гъэзетхэмрэ журналхэмрэ къа-
щыхаутыгъэхэмкIэ:**

а 1-рэ чыпIэр фагъэшьошагъ Къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгэим» телевидени- емкэ икорреспондентэу Белова Татьяна Виктор ыпхъум, ителекоммуникационный специалист, заслуженный работник культуры Российской Федерации;

ГУГЪЭ НЫБЖЫКІЭМ ҮТАМЭХЭР

ЦУЕКЬЮ Юныс

ЗэгъашІэ ошІэф

Ар тхъаусыхэрэп,
Зими ар кіәдүрэп.
Тхъэ кіәлакіэу
клоцырэкы хэушыкызыз
пчэдыж къоджэгум.
Пчэгүу шъхапам
Іэпепциуеу
къеплтихэр тыгъэм,
атекъэ сиджыплхэм,
чэу гуанэу дэлтихэр
кіәлэцыкы ныбашхъэхэм:
икуцэу щылакэм кіәлэцыкыгъом
джы ыпсыхъажхъэрэм,
цэ фыж жгъэихэм —
яллы —
штоигъу зэкіери ышемэ.
Ренпсынэу. Етлани
щеджэ ар къалэм,
шишээз іоф мышкэ.
Зэльэнэфы,
ышіэреп зыгори ешеми,
іофым ырпсынкэу
рыледжабгъуш — жыбгъэм зэрхээ.
Къэбарыккальэр
зэтеплэнкагъэ,
къещи иджыбэ.
Бырыоу захегъэчэрагьо
зыщымыгъуазэм,
ызыныкъомэ рало:
«Бэ пшемэ ухуущт жыы,
о клаэр,
шлехэу зэгъашэ».
Ежыр мэшхыпци,
къыридзэхэрэм, ау
акледэуки...
...Дало,
о клаэр,
умыдэохъу.
Зэгъашэ —
зымыгъешихъу,
зэгъашэ ошіэфэ.
Кіепч.
Кырыпль,
упкіепкі-мэупкіепкыфэ.
Ухъункы умыштах
жыы къатымышэ —
орехъу.
Орехъу жыы —
зэкли зэбгъешигъеу.
Аш къынэужкэ — зэгъашэ:
зыми лыы мыхъузэ,
къууложыиштэп о, лыжыы хъуужыгъе.

КлокІэ шъхъафыбэ...

КлокІэ шъхъафыбэ щыл —
ар хэти ешэ.
Къэшіэгъуаел
зытехъухъэрэр —
нафе:
гум къихъагъэм ельтытыг
ар бэкэ,
ау етлани бэкли зэтэфыжыгъ.
Шыл къиримыклоу ллакъом
цифыр риклоу куакіэ,
хэлъетыкы,
мэльэпао,
зэ хэчъыкы.
Зэ лякъор хеэтыкы,
псынжыр къепкы федэу.
Мечэрэгу нитлур — къэшіэгъуае:
шыла, хъаури бзаджа,
джы езфыжыгъэр.
Щыл зэманхэм
къазэпрыкіэу
къуакіэ:
зыфэдер ильэубэкъу шыкы тыгъэм.
Чыжэе зэрэшыгъеу тымлъэгъуми
чыр ыгъэгырзэу
риуфанэ зыхъукэ —
хэтми Цыфышу,
тыхэукуорэп — а къакіорэр.

Сидесэгъугъэ синыбджэгъугъэ ясурэт ыпашхъэ ситэу...

Сяджэ ныбджэгъумэ.
Ныбджэгъу къэгъагъхэр,
Къэгъэгъэ ныбджэгъхэр,
Аукъодыу
къэгъагъым хэты къэгъагъхэр.
Нэуплэпіэгъум
шьори
сэри тигъедыигъ,
Шхырэ къэгъагъхэр.
Джа тызтетыгъэм
ячаныгъэ тынэхэм,
тишх макъэ,
къэгъагъ гъатхэу — гъатхэм,
джа пчэдйжыпэм — тышыдигъэх,
джа тызтетыгъэм тызэтетхэу
зы нэуплэпіэгъукэ.
Феукочыгъ
гъэшэн нэплъэгъукэ
зы нэуплэпіэгъум.
Щызырызых а нэуплэпіэгъухэр
ищылакэ цыфым.
Марыш тызэхэт,
мары огу пчагъы тынэхэр.
Къарыпльых — щехъарзэ
гухэль бзыу пчагъэхэр,
Шулъэгъуныгъэм
ильэгъо зэхэкіхэр.
Къарыпльах — зэкіери
Зыдырырэ ошуюач,
Зэкіери — непэрэу,
неушэр,
къэхъугъэр,
къэшіэштыр —
пстэури
акуачи...
Зэкіери,
зэкіери зыхээзыщжэхъеу,
зылэпизщжэхъеу ныбджэгъухэр,
шъульэгъу сштоигъу сэ
джы дэдэм —
шъумысурэт къодыу.
* * *

Къяшыгъеу огу къутамэхэм
къужылэрыс-жъуагъохэр,
осэпсыцэ пкіешэ шъабэхэр
къитешэ чыи шхъапхэтыкум.
Гъэшіэгъонэу къитешэ:
зэхапхъеу,
къитешэ аклэтигъуагъеу,
къахчэрэзыхъкху
чыиг шхъапырацхэхэм...
Къитешэ
мэфекі щэрэб зэмышьогъубэу,
пкышихъе-мыхъхэ тыргъуагъеу
мэкіэзэзых.
Зэшкілутыкы.
Къокыпіэм нэр фырагъэпшыкіэз
къызэрэшпльэу — зызекіакъуэз...
Иклас, огу пачыхъэпхъум
еугъои,
нэй-псыеу,
детакъо гужуакіэм
къужж жьогъо-шагъэхэр.
Жъуагъохэр пшэхзэ
щызэхэпітэх гужуакіэм,
жъуагъохэр бгъапэм
ай-ай,
дэстыхъажых.
Баш...

Уфэрэй

Фэш зыхэлтым
фэдэу мылыкъатхэр
псыхъо шхъашом
пльэгъуэ щыгъэстын.
Къэрго орэу
жьотэу сыкыыфэсээ
гъунджэку куоу
бгъэгум уизгъэллэн.
Уфэрэй

шъабэу, жыбгъэ маклэу
унэгушхъэ
сэгги къыщысфэн.
Хъэтэмыхъэу
напшіэр лыгъу-лыстмэ
сэ сипсалэ нахъэу къыомшүшлэн.
Жъоого гъофым
икъашык хэбзыкыгъэ
мерчэп жыюу мо тыгъэпс орышхом
чээгъебыни
изэу къыхесхын.
Нэбзыикіэр
къамзыу хээгъэоныш
огум тхъапэу
дахэу къыпфистхэн:
«Сигъэмафэ!»
Ау оркэ уишхъангъупчэ
лумыл мылыр
набгъэу къыпфиллэн.

Жыпчъэр Iусэхы...

Жыпчъэр,
хета зылоштыр, мэхъуа,
лусэшзи,
Къэбзэ-льабзэу хъуугъахэ
къызэрэфэсшыгъагъэр ильэс псау.
Лусэшзи — сехэе унэм:
Іэшү-lyshухэр
зыщашире фабрика —
бирсыры,
мэкъамэр щеуалъэ,
укъуагъэми тыдэкли —
мэ:
Щэламэм ым,
лыхъамэ,
дэгъэ стыримэ...
Адэ сыда мыр сэо!
Мэ.
Мэ.
Мэ! Сыщыгъошагъа тичилэ!
Ашыуу, сэшіэжы фэд
муары
шарф фыжыбзэу мазэм
къыдэзэгъакіэу ыпшъэб
жыбгъэм рильэсэкіэу нэпкычлэм
Дышъэу типсихъо
зийантэу мэчъэжы.
Ары, ары! Фэд джащ
къызыратыжъкэ.
Бжыхъэм
илэжкапкэ:
дагъэр,
хъаджыгъэр
сикъоджэдэсмэ.
Тыхъэм ашыгъум
ябжъэкъо щыхъэ
кълэцыкы шомыкы нэгухэр
ащырэджэгүх,
зэкіери
тышхъэу къызэлъачьхъэ.
Щэкілих атакъэхэр,
хъакіэмэ
пчагъэр афызэуахы.
Сикъуаджэ джащыгъум:
чэфыр щыжъот,
зэрэчылэ псау
орэды заки.
Жъботы дэд сэо:
Сэпльэш юфтагбэх
плонхэу
льэпепцыйхэу
купышо-пкъэхъэр,
апылтагъэу гучычхэр алапэ
хатэхэм,
урамхэм ашызэбгырэкы...
Ильээрэ чылэм
шьауу къыдэмыхъагъэр
къызэрэлэгъуагъэр.
Къэбар гушуагъоу
ахыш
льэкіеплэ фыжхъеу,
зэкіеу жэлтигъэхъеу,
ахэр тэ тадэжки
муарых дэлъадэх.

Коц хъасэ дышъэпсыр

Нэшхъэй.
Гъожыбзэ хъужыгъэу,
къыпшошы,
моу джыдэдэм кырыузе
къызщыльэтынэу.
Кіэлэцыкы къаигъэу губжызэ
къеклурэп зэраупхъурэ.
І ѿфэ нах
пильыхэп зыкы
шъхац упхьюо-комбайнэр,
Дышъэпсы-шъхацаир
къытыреу-эбжымыкы.
Сыщыт.
Сепллы.
Секую:
арэп,
о хъасэр, непэ
сэло узэкіокыгъа, къало!
Сльэгъуэп ощ фэдэ
рымчэфэу,
рымразэу
цыфым ишушіэгъэ фашэ.
Оры тиклуачэр, тызгъэшхырэр оры.
Оры гупшысэр, тиашэр оры.
Ашыуу, щыгъэт — сыпфэуытэ.
Шхъатумэр
ригъэзыхыгъэу къыбогт,
Тыгъэгъазэр о къыбдэхъашхы.
Теплъэшу пшъхац, лакоу
сырыф упхьюагъэр.
Уагъэлэгъуэхынэу,
ар, къэклорэгъым къыпфаштэжыщткы,
усэпижыхъху,
зэрэгэбүхэу пчагъэу машинэр
уакыкы щэзечэ.
Зямгъэш ор-орэу,
бгъодэкл, мыскъарэ.
Къэшхыжы!
Зэхэоха, коц
шъхац бэраупсыр,
къэшхыжы,
Шымытэу аукъодыу.
Ригуллэу чыгъээм риссорэхэр
уищх макъэ.
Тэтишхи макъэ, къэшхыжы,
фэдэу ори уищхыкэ.

Тыдэ къикІра къумалыр?

Зы шэн тхэль.
Тэ, цыфхэм —
хымажэм
къемыууу рапшіэр
гүшүїэр
къыдэтэпхьоты. Етлани
анахъэу къыталаорэр тифед.
Хэтымышыкы
зи тыхьеу,
укуйтфэгубжми, зэгэут фаеми,
утэгъэсэжы — тыфеуцоплэжъэрэп.
«Бгъодэкл, кіэлэжыр,
бгъэчаныжыынкэ зэрагъэчанрэр
утфемыжъа...
Муарба джыдэди,
тишэн стэкізэ,
слу укыыопхъош къэсэмыгъэуах.
Лыгъэу ольытэ.
Пшіэрэр пшіэрэр — шхъаубатэ,
(тэтэп зэгъашэ шхъаубатэм бжвакъо)
Ар пеэл пыим ыпашхъэ хъэзабым
хэфагъэм ышшо,
ежь иныбджэгъукэ, зэриухъумэжъэрэм.
Тэр-тэрэу сид пай
кумал жэмланэу
тшэ пэтэ непэ тльапсэ тыдзын.
Тежкугъяи щыагъэр пэслэгъум ыпэ
тэжкугъэгъуний
а типсэлэгъум
ипсалэл лыгъэу тыпшытын
Ары —
ерэпсыхъаж щэлагъэм непэ.

Тхылъым ильэтегъэуцу

ЗЭЧҮЙ ЯЛЫЕ ЗЫХЭЛЬҮГЬЭ УРЫСЫЕМ ИТХАКIУ

Адыгэ Республикаем и Лъэпкъ тхыльеджап!э урыс тхаклоу Александр Солженицыныр къызыхъугъэр ильэси 100 зэрэхъугъэм ыкъи тхыльэу ЗД «Александр Солженицын: ишы!энэгъэ ыкъи итворческэ гъогу» зыфилоу къыдагъэкъыгъэм афэгъэхъыгъагь творческэ зэхахъэу, тхыльым ильэтегъэуцуу мы мафэхэм щы!агъэр.

Гүхэлтэй юфтахъабзэм илгээр
күллээджаклохэр урыс литератууршхом нахь пэблагъэ шыг-
гъэнхэр, зигъашэл литератуурэм фэгээзагъэу, шылыкъэм фэ-
къаигъагъэу, тхэкло гъэшлэгъон
ялыеу Александр Солженицын-
ным ишцээнгыгээ, итворчествээ,
идунэееплэлъикэ еджаклохэм,
тхылтыкэ лэплигэльюу зэхагъэу-
цуагъяэр кызыфагъэфедээ афы-
ралотыкыныр, литератуурэ иньр
зыфэдээр А. И. Солженицынным
ишцэсэлкээ нахь куоу ягъэшлэ-
гъэныр ары.

Тхылъым ильтэгтэйцуо пэү-
блэ гүшүүлэкіе кызызэүүхыгь
тхылъеджаплэм илофышэу Куч-
мээ Аминэт. Зэрэдунаеу шы-
цлэрьёо урыс тхаклоу А. И.

Солженицыным гъэшэг багуулж, Солженицыным гъэшэг багуулж, кын зэрэлгээр, ау аш емыльтыгъэу, ежь Тхэм къыхильхэгэе гупшысэн-тхэн юфышор сыйдигьуу зафэу зэригзэцэлгээр, тхаклом зэчий ялые зыгорэм ебгээпшэнэу щымытэу зэрэхэлтигъэр, мы ильэсэм, тыгээгзазэм и 11-м (щылгээмэ) ильэси 100 зэрэхьүүтгээр, хэгъэгу литературам аш итвортчествэ чынгээ хэхигъэ зэрэшьирилэр, тхэклэ-гупшысэклэ ямышыкэ ин зэрэлэклэлтигъэр ыкли тхыльеджаплэм тхыльэу ЗД «Александр Солженицын: к 100 летию со дня

рождения» ылоу фагъэхъазырыгъэм лъэтегъэуцор зэрэфэлэхчилжээ.

Гущың ер фигъәзагъ тхыль-
еджап!әм инаучнә-методическе
отдел иметодист шъхъа!әу Ната-
лья Чурсинам. Библиогра-
фическая шъушашер и!әу тхыль-
Іәпүләгъур зэрэгъәпсыгъэр, ар-
А. Солженицынам ишы!ак!ә-
ыкы! итвorchестве кыры!отык!әу
зэрэзэхэтим, шъхъа ыкы! нәкль-
бъю пәпчъ ц!әхэр темәхэмк!ә
зэрэштым, электронне шъуша-
шер лъэшэу бъзэфедэнк!ә зэр-
эләрьифгъум, тхыль Іәпүләгъур
гурыйт еджап!әхэм яапшъэрэ
классхэм арысхэм, коллеж-
ыкы! апшъэрэ еджап!әхэм ясту-
дентхэм, аспирантхэм ыкы!
егъәджак!охэм агъәфедэным
зэрэтергъәпсыхъагъэр к!игъэт-
хъызэ, ащ ыужым тхыль!әу ЗД
«А. Солженицын: к 100-летию
со дня рождения» зыфиорэм
фигъәнәосагъахъ

Зэльашлэрэ тхэклошхоу шыны-
пкъэм съидигүү фэгээзэгъягъэм
цыиф гэсэгтээ зэфэшьхяафхэм
гүшүүлэу фалуагъэхэм ащищ-
хэмкіэ къедгэжжэн: «Когда-ни-
будь станут говорить о веке
Солженицына, как говорят о
веке Вольтера» ынгэбэг Жорж
Нива, аш демыгъэштэн плээ-
кыщтэп.

Зэчий ялые зыхэлтыгъэ
Александр Солженицынүр —
урсы-тхэкэю публицист, я ХХ-рээ
плэшэгчум иобщественэ ыкчи
политическэ тофышэшхуагь,
литературэмкэ Нобелевскэ
премием илаурае.

Александр Исаевич Уры-

сылем имызакъоу, арыссыгъ ыккі
лоф ашишыагъ США-м, Швей-
царием. Ильеси 10 зытұщым
къактоң ар дисиденттеу алышы-
тагъ, зишқашылдыктын зымыхъожыхэ-
рәм, зику исым иорәд къезы-
мылохәрәм, шығыпкъағъер пфэ-
зымытұпшыщтхәм ашышыгъ.
Постэуми уиакъылкіе, уигупши-
секіе уашхъарыщиныр зыфә-
дер аш ышыхъәкіе ыушетыпгагъ.

Тхэклошхор 1918-рэ ильэсүм, тагызгээзэм и 11-м къалеу Кисловодскэ рабочэ-мэкъумышышэ унаցо къыщыхъуль. Ильэс 6 хъугээ къодыягъ яунагъо Ростов къызэкощыжым, еджаплэм апэрэуи аш щыктуягъ, щычэхъагъ. Щылэгъэ идеологи-ем ельтыгъэу пионерым ыкчи комсомолым ахэтагъ. Авшъэрэ классхэм анэсыгъагъ тхэн зырэгъажьэм, 1937-рэ ильэсүм рихъухъэгъагъ 1917-рэ ильэсүм иреволюционе ехынлэгъэ романытхынэу, джарэу тарихъ хъутгээшлагъэм зэлтиубытагъагъ.

Авшъэрэ гъэсэнгъяэр тхаклом Ростов къэралыгъо университетым щызэригъэгъотагъ, физикэ-математическэ факультетыр къышиуухыгъ. Александр Солженицыным къызэрэшчыхъуштыгъэр анахъ шэнгэшхозылэклэц цыфхэм физикэмкэйкчи математикэмкэ загъазаары. Университет ужым авшъэрэ еджаплэм иассистентэу агъенэфэгъагъ. Ауми, ежь анахъ зэлтизыгъяэр, зызиификдудын-

Зэчий ялые зыхэльгээ Александр Солженицын ныр —урьис-тхэкдо публицист, я ХХ-рэ лЭ-шIэггүм иобществениэ ыкли политическэ лофи-шIэшхуагь, литературэмкээ Нобелевскэ премием илаураат.

щтыгъэр, литература юфшлэнэры арды. Лъэшэу тарихъ хъугъэ-шалгъэхэр шлогошшэгъонхуз апэм зэригъашшэштыгъэх, апэрэ дунээ заор ыкли 1917-рэм щыгъэгэе революционы инепльэгьу итыгъэх. 1939-рэ ильзэсүм А. Солженицыныр Москва дэт философиймкіэ, литературамкіэ, тарихымкіэ Институтэу литературамкіэ ифакультет чэхъагь, заочнэу щеджагь. Ау 1941-рэ ильзэсүм, Хэгъэгу зэошхом ыпкь кыикіэу, иеджэн зэпигъэун фаеу мэхъу. 1947-рэ ильзэсүм Солженицынным автобиографический поэмэ «Дороженька» зыфиорэр ытхыгь, ащ ищыгээнигъэ зэо ильзсхэм зыфэдагьэр кыышыриотыкыгь.

Тхаклоп Сталиним иполитикэ

шымысынным фэкъаигъагь, ытхы-
хэрэми ар къаҳэцьщтыгь. Аш-
къыхэкъэу мэзаем, 1945-рээ
ильэсүм агъэтысыгъагь, Сол-
женицынным ильэси 8 тыраль-
хьи, лагерым ашгэгъагь. А охъ-
тэ хыльяар ыужым ирассказэу
«Один день Ивана Денисовича»
зыфилорэм къышитхыжыгъ.
1952-рэ ильэсүм ыщэчэу, кіэ-
хекъырэм ялтытыгъэу, узышх-
къыхагъэшыгь ыккі лагерым
операции щашыгъ. 1956-рээ
ильэсүм тхаклоор шхъафит
ашыжки, къатлупщижыгь ыккі
Урысые Гупчэм къэклоожыгъ.
Зы уахтэ горэм физикэмрээ
математикэмрэкіе кіэлэгъа-
джэу гурит еджаплэм тоф щи-
шлагъ. Мэзаем, 1957-рэ ильэ-

сым Дзэ хыкымын инашьо-
кіә аухынжыгъагъ.

Я 60-рэ ильээсхэм Солженицыным ироманхэй «В круге первом» ыкли «Раковый корпус» зыфилохэрэр къыдэктыгъэх. 1970-рэ ильээсүм литературэм-кэ Нобелевскэ премиер къынфагъэшьошагь.

1973-рэ ильэсэым тхаклом илэпэрыгтхэу «Архипелаг-ГУЛАГ» кынхыгыг, агъэкюдигыг, ашиг СССР-м итыгээ гъэпщынэкслэгэрийн эзэнтүүлэгээр зыфэдагжэхэр кынхыгыг щылотэгяа гэхэд. Ильэс тешлагчийн аар джыри ятлонэрэү агъэтлийн сэргээгээ, къэралыгьом ипьеу алтынти, Германием адзыгь. 1976-рээ ильэсэым А. Солженицыныр США-м куяагьэ, ашиг литератур-нээ Ыофшэнэир щыльтигжэктогтаг.

Лъэтегъязуц зыфашыгъэ тхъильэу ЗД «А. Солженицын: к 100-летию со дня рождения» зыфиорэр джащ фэдэу тхаклом ишыгъэнэгъэ ыкки итворчествэ куоу къыриотыкIеу зэрэззэхэлтыр Н. В. Чурсинам къыриотыкыгъ, кIигъэтхыгъ.

Тхыль къэгъэльзгъону «Неповторимый талант России» зыфиорэи А. Солженицынным итхыльзхэр, фатхыгъэхэр, ипроизведениехэр зыдэт журналхэу «Новый мир», «Роман-газетыр», нэмыкхэр бэү зыхэлтыгъэх. Txakloy A. Солженицынным фэгъэхыгъэ документальнэ фильмуу «Молния бьет по высокому дереву» зыфиорэм ыки тхыль къэгъэльзгъоным лъэтэгъэуцом хэлажьэхэрэр япплыгъэх. Урысыем итхаклоу А. И. Солженицынным гъешэ къин гузэжьоогоу илагъэр, къинеу ыхуугъэр ахэм аацкыгъэтихыгъагь, ауми, зыими ебгъэпшэнэу щымыт зэчийн ин гъешэгъон зэрхэлтыгъэр агъашлагьо икъугь. Txaklop къызыхуугъэр мы мафэхэм ильэс 100 хуугъэ. Унагьо илагь. Иапэрэ шхъэгъусагъэр къиньбэ дэзыльзгъуцхэр, Наталья Решетовскаяр ары. Зэуаплэм зытотыми, ссылкэм зыщэгэми лъыкыгъоцтыгь, ыуж итыгь. Ятлонэрэу къышагъэр исекретарыгъэу Наталья Светловар ары. Клэлиш зэдагъотыгь, шъузым иклалэу Дмитрий ахэтэу, Степан, Ермолай, Игнат зэдаплуцгъэх.

Урысыем и Президентэй В. В. Путиным тхаклом итворчествэ, литературэм илахьышхоу хэльым, шыныгъагъеу илэм яфэшьошэ уасэ афэшыгъэнэрыг ижьеу ылтыгъагъ, литературэмкэ Къэралыгъо премием илауреат хууьгъэ 2007-рэ ильэсэм, сымэджэ хыыльээ щыиль тхаклом дэжь куи, В. В. Путиным ааш шүүхяфтыныр ритыжыгъагъ, гъэшээ кын дэдэ зыпеклэгъигъэ тхэклошхор зэллээм, дахэу агъеклотэжыгъ, хэгтэгум изэчий ялыеу щытыгъэ тхэклошхор игуулшиг күүкээ кытхэнагь.

МАМЫРЫКЬО Нуриет.

*Сурэтхэр лъэтергъэуцом
шытырахыгъэх.*

Урысые Федерацием и Президент 2009-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм и 28-м ышыгъэ унашьоу N 3510-р зытетэу «Цыфхэр Урысые Федерацием и Президент иприемнэхэм зэращырагъэблагъэхэрэм федеральнэ къулыкъухэмрэ учреждениехэмрэ япащхэр зэрахэлажьэхэрэм ехынлагъ» зыфиорэр гъэцкэлгъэнэм тегъэпсыхъягъэу федеральнэ къулыкъухэмрэ учреждениехэмрэ Адыгэ Республикаанкэ ячыпIэ органхэм ялэшхъяэтхэм 2019-рэ ильэсүм иапэрэ кэлъэнэыкъо цыфхэр Урысые Федерацием и Президент иприемнэу Адыгэ Республикаан щыIэм зэрэглагъэблэгъэштхэмкэ графикир зэхагъяауцагь.

Федеральнэ къулыкъухэмрэ учреждениехэмрэ ячыпIэ органхэм япащхэм бэрэскэжьыем, мэфэкI мафхэр хэмийтхэу, сыхьатыр 14.30-м къыщгэжъягъэу 17.30-м нэс цыфхэр ragъэблагъэх. Приемнэм щылажьэхэу ЙнатIэ зыгъяхэм бэрэскэжьыем, мэфэкI мафхэр хэмийтхэу, сыхьатыр 10.00-м къыщгэжъягъэу 18.00-м нэс Йоф ашIэ, сыхьатыр 13.00-м къыщгэжъягъэу 14.00-м нэс язэпнугъо уахьт. Приемнэр зыдэшыIэр: къ. Мыеекъуапэ, ур. Советскэр, 176, Адыгэ Республикаан и Администрации зычIэт унэр, тел. 8(8772) 52-19-00.

2019-рэ ильэсүм иапэрэ кэлъэнэыкъо федеральнэ къулыкъухэмрэ учреждениехэмрэ ячыпIэ органхэм япащхэм Урысые Федерацием и Президент иприемнэу Адыгэ Республикаан щыIэм цыфхэр зэрэшьрагъэблэгъэштхэмкэ графикир

Зырагъэблэгъэштхэ уахьтэр — сыхь. 14.30 — 17.30

ҮлъэкъуацI, ыцI, ятацI	ІэнатIэр зыфэдэр	Мазэхэмрэ мафхэмрэ					
		01	02	03	04	05	06
Бахтина Юлия Виктор ыпхьур	Федеральнэ учреждениеу «Медикэ-социальнэ экспертизэмкэ Адыгэ Республикаан ибюро шхъяа» ипащэ ипшъэрыльхэр егъэцакIэ	16					
Никифорова Марина Иван ыпхьур	Росреестрэм Адыгэ Республикаанкэ и ГъэлорышланIэ ипащ	23					
Нэтхъо Разыят Хъамед ыпхьур	Урысые Федерацием социальнэ страхованиемкэ и Федеральнэ къулыкъу Адыгэ Республикаанкэ и Къутамэ ипащ	30					
Глушченко Александр Павел ыкъор	Урысые Федерацием и Следственнэ комитет Адыгэ Республикаанкэ исследственнэ гъэлорышланIэ ипащ		6				
Къулэ Аскэрбый Хъаджыбэчыр ыкъор	Урысые Федерацием пенсиехэмкэ и Фонд и Къутамэу Адыгэ Республикаан щыIэм ипащ		13				
Шымыгъэхъу Айтэч Мурат ыкъор	Росздравнадзорым Адыгэ Республикаанкэ и ГъэлорышланIэ ипащ	20					
Лабазов Дмитрий Владимир ыкъор	ХъыкумышI приставхэм я Федеральнэ къулыкъу Адыгэ Республикаанкэ и ГъэлорышланIэ ипащ	27					
Просвернин Александр Александр ыкъор	Пшыныжь ягъэхъыгъэнэымкэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ Республикаанкэ и ГъэлорышланIэ ипащ			6			
Шевченко Игорь Сергей ыкъор	Адыгэ Республикаан и Прокурор			13			
Алай Владимир Анатолий ыкъор	Адыгэ Республикаан хэгъэгу клоцI иофхэмкэ иминистр			20			
Хъокло Аюб Хъазрэт ыкъор	Федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Росреестрэм и Федеральнэ кадастэр палатэ Адыгэ Республикаанкэ и Къутамэ» идиректор			27			
Завгородний Сергей Александр ыкъор	Роспотребнадзорым Адыгэ Республикаанкэ и ГъэлорышланIэ ипащ				3		
Ковалева Ирина Владимир ыпхьур	Урысые Федерацием юстициемкэ и Министерствэ Адыгэ Республикаанкэ и ГъэлорышланIэ ипащ				10		
Кубэшыч Аслыян Къэплъан ыкъор	Монополием пашуекIогъэнэымкэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ Республикаанкэ и ГъэлорышланIэ ипащ				17		
Сихъу Руст Рэштыдэ ыпхьур	ИофшIэнэымкэ къэралыгъо инспекциеу Адыгэ Республикаан щыIэм ипащ				24		
Кориневич Ленина Аркадий ыпхьур	АдыгейНедра ипащ					8	
Басик Юрий Иван ыкъор	Мыеекъопэ гарнизонным ипрокурор					15	
Аверин Александр Владимир ыкъор	Адыгэ Республикаан идээ комиссар					22	
Хъацыкly Султан Мухъадин ыкъор	Урысые и МЧС Адыгэ Республикаанкэ и ГъэлорышланIэ шхъяа ипащ					29	
Порва Алексей Алексей ыкъор	Урысые Федерацием и Лъэпкъ гвардие Адыгэ Республикаанкэ и ГъэлорышланIэ ипащ					5	
ДышъэкI Адам Ауес ыкъор	Федеральнэ хэбзэлахь къулыкъум Адыгэ Республикаанкэ и ГъэлорышланIэ ипащ					19	
Шаменков Виктор Владимир ыкъор	Урысые Федерацием щынэгъончъягъэмкэ и Федеральнэ къулыкъу Адыгэ Республикаанкэ и ГъэлорышланIэ ипащ					26	

Лъэпкъ искусствэр – тибаинигъ

Бэгъаш! охъу, «Синдикэр!»

Мыекъуапэ иадминистрации культурэмкэ и Гъэорышаплэ иансамблэу «Синдикэр» зызэхашагъэр ильэси 10 хуугъэ. Аш фэгъэхыгъэ зэхахьэр «Налмэсым» и Унэшхо игъэкотыгъэу щыкуагь.

Лъэпкъ культурэм зызэришомбгүрэр щынэнгъэм къынгъэлтагъо. 1897-рэ ильэсийн Санкт-Петербург университетэм ипрофессорэу Николай Веселовскэр ящау Мыекъопа йашхъэм етгэх, дышау пкыгъуи 2, тыжнын 14 кычахыгъагъэх. Псэуальхэх, сурэтхэу къагъотыгъэхэр тиэрэ ыпактэ я III-рэ ллэшэгъум ашыгъагъагъэху шэнэгъэлэжхэм агъеунэфыгь.

— Йашхъэу «Ошъадэм» зетгэхэр ильэси 115-рэ зэрэхүрэм итгэгъюэй тофхахбэхэр зетхвагъэх, — къытиуагь Мыекъуапэ иадминистрации культурэмкэ игъэорышаплэ ящау Цэй Розэ.

— Мыекъопэ культурэр дунайм нахышу щашнэнгъэм къэгэльхэгъонхэр гъашнэнгъонэу тэгээпсих. Творческэ объединениеу зэхэтгэгъэм «Ошъад» фэтыусыгь.

Ансамблэу «Синдикэр» а уахтэм ехуулэу ильэси 5 хуугъагъэ. Купым Едыдж Викторие ипэцагь. «Ошъадэм» ар ихудожественне пащэу загъянафэй, аш епхыгъэу «Синдикэр» тоф ышшэу үублагь.

Адыгэ Республиком изаслуженнэ артисткэу Афэштэгъо Файнэ «Синдикэр» июбилей зэхаххэе зэрищаагь. Извэхэхынхэе анахъэу къащыхигъэшгээр артистхэм ялээсэнгъэхэпшикыкэу зэрэхагъахьорэр ары.

Республикэм культурэмкэ

иминистрэу Аульэ Юрэ зэхахьем къызыщэгүүштэй, Едыдж Викторие, ансамблэм иартистхэм къафгушуагь, рэзэнгъэгэ юкы щыгхуухъягъагъэх.

Мыекъуапэ инароднэ депутатхэм я Совет итхъаматэу Джарымэкъо Азмет къалэм иадминистрации ипачэ юцэки ансамблэм къыфгушуагь, лъэпкъ шъуашэхэр артистхэм афадынх эш фэш I ахьщэу аш пэхуахаштыр «Ошъадэм» къызэрератырэр къытуагь.

«Ошъадэм» зеушъом-бгъу

«Синдикэр» изакъоп «Ошъадэм» имурадхэр лъызыгъэклутэрэр. Оркестрэу зэхашагъэм исэнхьят феджэгэ Шэуджэн Рустам пащэ фашыгь. Клэлэцыклю къэшьокло купэу «Ошъадэ цыкдум» хэхьонгъэхэр ешых. «Ошъадэм» хэхьагъэх ансамблэу «Ащэмэзир», художественне пащэр Адыгэ Республиком культурэмкэ изаслуженнэ тофышишэу Бастэ Асыет. Ордэйхэри «Ошъадэм» аштаагъэх.

Лъэпкъ искусствэр нахь кую щынэнгъэм къыщыгъэлтэгъогъэным «Ошъадэр» пыль. Пэсэрэ ордхэр «Ащэмэзир» къеюх. Саусырыкю фэгъэхыгъэм хуульфыгъэ макъэхэр дештэх. Зэльашэрэ ордэдэу «Синанэр» ансамблэм ыгъэхжынчагь. Ашкээ къыхэдгээши тшоонгыр «Ащэмэзир» зэрэлхэхорэр, лъэпкъ ордхэм къэуаклэ къазэрэфигьотырэр ары.

Адыгэ къэралыгъо университэтэм искусствэхэмкэ и Институт щеджэрэ Цышэ Зарэт «Мэкъуаомэ яорэд» къытуагь, аш пыдзагъэу шуульэгъу ордхэри зэхытигъэхыгъэх. З. Цышэм мэкъе 100-д дахэ ил, Адыгэ Республиком инароднэ артисткэу Нэхэе Тэмэрэ регъаджэ. «Ошъадэр» нахь цэрийо хууным фэш аш фэдэ ордэйхэу лъэпкъ гулшысэр щынэнгъэм щыпхырызынхэ зыльэкыщхэм бэккэ таатыгъэх.

Адыгэ шэн-хабзэхэм яхылтэгъэ пэсэрэ ордхэр къэлэцыклю хэм къызэралорэ шыклем тэгээ

гушо. Дэным, бзэным, хэдэйкынхэм апышагъэхэм яхылтагъэхэ едзигъохэр къэлэцыклю хэм дахэу къашых.

Цэй Розэрэ Едыдж Викториөрэ тэээрэшагъэгъозагъэу, лъэпкъ 100-ны пылышт куп «Ошъадэм» щыззахшэн ямурад. Клэлэцыклю хэрэг ижилхэвэхэйнэхэйнэ, ансамблэ бэгъашэх хуунэу фэтээ. Непэ аш къыышшохэрэм щынэнгъэм гъогу дахэ щыпхырызынхэ зыльэкыщхэм бэккэ таатыгъэх.

Нэгъой Заур нарт ордхэр дэгьюу къеюх. «Си Пакъ» зыфиорэ пэсэрэ ордми къэлоклэ хэхьонгъэ З. Нэгъоим къынфигьотыгь. Макъэр къабзэ, адыгэ шуашэр

къеклу, дэжье бэшыр фэлэласэу егъэфедэ.

Къашью «Испамыер» «Синдикэм» къызэришырэ шыклем узышэпшэ. Оркестрэм ордэшьшор ымыцунхэу егъэжынчы, къэшьаклохэм жыр актэу едзигъохэр къагъэльгэх. Шонтырыпышхом пшашьхэр лъапэкэ таатыгъэхэ, къашом псэ къызэрэпагъаклэрэм осэ шхьаф фэтэшы — амалэу агъэфедэрэр пащэхэм, къэшьаклохэм къызэдагьотыгь.

«Ошъадэм» ихудожественне пащэу Едыдж Викторие пчыхэзэхахьем икэх къышиуагь Правительствэм, Мыекъуапэ иадминистрации, зэкэ 100-ны къафхэхүхэрэм зэрэфэрэзэр. Ны-тыхэм, лъэк зиэхэу «Ошъадэм» къыгоуцагъэхэм «тхъашьуетээпсэу» ариложыгь.

— Адыгэ шуашэр зэклем ашыгь, дахэу къэшьох, ау сипхорэльф къэсшэжьын слъэкыгъэ, — къытиуагь тэтэжхэм ашыгь.

— Сэ сипшашын къэсмыншэхьэу концертим сеплтыгь, — зэдегүшгээгъур лъигъэктэгэ бэзильфыгъэ ныбжыклем.

«Синдикэр» Урысын икъалэхэм, лъэккэ къэралхэм ашыгь, лъэпкъ ижилхэвэхэйнэхэйнэхэйнэ, ансамблэ бэгъашэх хуунэу фэтээ. Непэ аш къыышшохэрэм щынэнгъэм гъогу дахэ щыпхырызынхэ зыльэкыщхэм бэккэ таатыгъэх.

Сурэтхэр зэхахьем къыщи-тэхьигъэх.

Классикэм хэхьагъэхэе произведенияхэр, Адыгэ им композиторхэу Хуснировыр ящау Адьгэ им композиторхэу Нэхэе Аслан, Тхабысымэ Умарэ аусыгъэхэр концертим къыщырагъэуагъэх. Хъанхъуу Заремэ фортипианэмкэ ордэшьшор къыхидзээ, оркестрэ дежьыгъу. Пчыхэзэхахьэр Хъанхъуу Заремэ зэрищаагь. Аш къызэриуагъэу, симфоническэ оркестрэ пытэу ылье таатыгъэхэ, щынэнгъэм щылъеклутэ.

Нэкүбгэор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкчи къыдэзыгъэкырэр: Адыгэ Республиком лъэпкъ Иофхэмкэ, Икыб къэралхэм ашыгь пэсурэ тильэпкъэгъухэм адьрияэ зэхъынгъэхэмкэ ыкчи къэбар жыгъэм иамалхэмкэ и Комитет

Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приимнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къаихырэр А4-кэ заджэхэрэх тхъапхэу зипчагъэх 5-м емыхъхэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтээ, шрифттыр 12-м нахь цыкунэу щытэп. Мы шапхэхэм адимыштэрэх тхъагъэхэр редакцием зэкгэжэжкых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысы Федерацием хэхути Иофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкчи зэллыгъэхэйнэхэмкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэгъэхэйнэхэмкэ зээрэушыхъятыгъэхэе номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъятыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэклемки
пчагъэр
3983
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2977

Хэхутинын узыгъэхэе
къэлхэнэу щыт уахтэр
Сыхытэр
18.00
Зыщаушихъятыгъэр
уахтэр
Сыхытэр
18.00

Редактор
шхьаигъэр
Дэрэг Т. И.

Редактор шхьаигъэр
игуадзэр
Мэцлиэкъо
С. А.

Пшъэдэгъыж
зыхыырэ секретарыр
Хъурмэ
Х. Х.